

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

תוכן

- א. ולא נברכת הכובסין וכו' ... לא שנו אלא מן המחמצן אבל מן הנדיין ד' אמות ... פשיטא דוסד בסיד תנן.....1
- א. במה טומנין ובמה אין טומנין.....2
- ב. טומנין בגיזי צמר ובציפי צמר ובלשונות של ארגמן ובמוכין ואין מטלטלין אותן...5
- ג. דאי תנא אמת המים משום דקביעא אבל נברכת הכובסין דלא קביעא אימא לא.6
- ד. המבריך את הגפן בארץ אם אין על גבה עפר שלשה טפחים לא יביא זרע עליה ... אבל זרע את הצדדין אילך ואילך.....6
- ה. לא ישתין אדם מים בצד כותלו של חבירו אלא אם כן הרחיק ממנו ג' טפחים בד"א בכותל לבינים אבל בכותל אבנים בכדי שלא יזיק וכמה טפח ושל צונמא מותר.....8
- ו. ריקק אינו ממעט בחלון ... דבר שהוא מקבל טומאה אינו הוציץ בפני הטומאה שנילש במי פירות.....9
- ז. קופה מלאה תבן וחבית מלאה גרוגרות המונחים בחלון רואין כל שאילו ינטלו ויכולין תבן וגרוגרות לעמוד בפני עצמן הוציץ ואם לאו אין הוציץ ... בסריא ... דאית ביה קוצי ... במתונא ... בשהתריפו.....10

דף יט.

א. ולא נברכת הכובסין וכו' ... לא שנו אלא מן המחמצן אבל מן הנדיין ד' אמות ... פשיטא דוסד בסיד תנן

כבר התבאר לעיל דף יז. שצריך להרחיק¹ מכותל חבירו או מבורו של חבירו כל לחות, באופן שיכול להזיק לכותל². וכן לא יעשה בריכת המים לשרות בו בגדים לכבסם בצד כותלו של חבירו, אלא אם כן הרחיק מהכותל שלשה

¹ שו"ע ונו"כ קנה י

² שו"ע ונו"כ שם י

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

טפחים, כדי שלא יבליעו המים ויזיקו כותל חבירו. וי"א³ שעריך גם⁴ לסוד בסיד⁵. וי"א⁶ שבסומך לבורו של חבירו לכתחלה צריך לעשות שניהם הרחקת שלשה וגם לסוד בסיד, אלא בדיעבד אם לא עשה רק אחת מהן אין ב"ד כופין אותו ביותר כיון שספיקא לקולא, אך בכותל בנין אפילו לכתחלה א"צ לעשות רק אחת מהן⁷.

אולם אבן⁸ שהכובס מכה בגדים עליה עד שיתלבנו, צריך להרחיק אותה ארבע אמות מכותל חבירו, מפני שבעת שהכובס מכה עליה, המים נתזים ומזיקים לכותל.

א. במה טומנין ובמה אין טומנין

כבר התבאר במסכת שבת דף לד: ודרף מזו: שבדיני הטמנה לשבת יש להבדיל⁹:

בין הטמנה מבעוד יום והטמנה בשבת.

בין הטמנה שמוסיפה חום והטמנה שאינה מוסיפה חום, אבל שומרת עליו, כמבואר להלן.

בין הטמנה בכלי ראשון (הכלי שבו נתבשל התבשיל) והטמנה בכלי שני. ובין הטמנת תבשיל שחזמו כדי שהיד תהא סולדת בו, והטמנת תבשיל שאין היד סולדת בו.

³ בסמ"ע כח כתב שהרמב"ם ס"ל דכן הדין אפילו בכותל בנין דחבירו, והרא"ש [ב"ב פ"ב סי' ד'] והטור [סעיף י"ב] סבירא להו דבכותל בנין אין צריך בהכי אלא הרחקה ג' טפחים, אבל אין צריך לסוד ג"כ בסיד, רך הש"ך שם ה' חלק עליו וכתב ואינו מוכן לי דלהרא"ש וטור שפסקו לקולא האבעיא ס"ל אפי' בכותל בור דא"צ לסוד בסיד ואין חילוק.

⁴ בשופכין בלא גומא אין צריך ג"כ לסוד בסיד אפילו בכותל של לבנים, וסגי בהרחקה גרידא בכל חד וחד כדיניה. סמ"ע כא

⁵ כותל בור זה או מקוה המים זה או כותל האמה בצד חבירו, כדי שלא יבליעו המים ויזיקו כותל חבירו.

⁶ קצוה"ח שם ה' והסכים עמו בנתיח"מ ט

⁷ דלא מספקא אלא דודאי או סד בסיד תנן. וזה כוונת הסמ"ע דלהרא"ש והטור דס"ל דבכותל בנין אין צריך בהכי וכו', ואין צריך לכתחלה משמע. שם

⁸ שו"ע ונו"כ שם יא

⁹ שמירת שבת כהלכתה פרק סעיף עד – פה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסנת בבא בתרא

בדבר המוסיף הבל אסור לטעון אפילו מבעוד יום, ואלו הם הדברים המוסיפים הבל, פסולת של זיתים ושל שומשמיין לאחר שהוציאו שמנן, וזבל ומלח וסיד וחול, בין שהם לחים בין שהם יבשים, ותבן, וזגין כלומר פסולת של ענבים לאחר שהוציאו יינם, ומוכין של צמר גפן וצמר רך שנתלש מבהמה וגרידת בגדים בלויים, ועשבים בזמן שארבעתן לחים, אפילו הם לחים מחמת מים צוננים שנפלו עליהם.

ומותר להטמין בסלעים מבעוד יום אף על פי שמוסיפים הבל, לפי שהוא דבר שאינו מצוי כלל שיטמין בסלעים משום שהם משברים הקדרה, או שמקלקלים המאכל. וכל דבר שאינו מצוי כלל לא גזרו בו חכמים. אבל דבר שלפעמים טומנים בו אף שאינו מצוי כל כך גזרו בו חכמים שלא להטמין בו אם הוא מוסיף הבל.

ובדברים הנזכרים לאסור הטמנה הוא דוקא להטמין לתוכן אסור, אבל אם הטמין בדבר המותר, כגון שעטף את הקדירה בשמיכות, מותר להניחה על דברים אלו, מלבד על גפת של זיתים שאסור להניח שחמים מאד, ומוסיפין הבל למעלה דרך הקופה להקדרה. וכ"ש שאסור להניח על האש גם אם טמן בדבר המותר.

ולפיכך אסור להטמין קדירה, אפילו מבעוד יום, באופן שיוסיף לה חום, כגון על ידי כיסוי הקדירה בשמיכות כשהיא על גבי האש (אפילו כשזו מכוסה) או על גבי פלטה חשמלית, (ואפילו לא יגיע התבשיל לחום של יד סולדת), ואיסור זה של הטמנה בדבר שמוסיף חום הוא אפילו אם התבשיל כבר מבושל כל צורכו¹⁰.

ולכן גם אסור להכניס, אפילו מבעוד יום, קופסת שימורים סגורה על האוכל שבה בתוך קדירה ובה מים חמים, כשזו עומדת על גבי האש, כאשר המים החמים מכסים לגמרי את הקופסה, וכן אסור לכסות, אפילו מבעוד יום, לחם או פשטידה (קוגל) בנייר אלומיניום (שמיעדו לשמור את החום), או במגבת כאשר הם על גבי מכסה של קדירה שעל גבי האש.

¹⁰ ועיין בילקוט יוסף סי' רנז וי"א שכתב שנהגו העולם אף אם הבגדים יורדים לשולי הקדרה, מותר ואינו מוגדר כמוסיף הבל. וכתב שם והמחמיר תבוא עליו ברכת טוב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

ואם הקדירה אינה עומדת על גבי האש, מותר לעשות כן בערב שבת, אבל לא בשבת עצמה.

בשבת עצמה אסור להטמין אפילו באופן שאינו מוסיף חום לתבשיל, ואפילו הוא כבר מבושל כל צורכו. ולכן, אם כבתה האש שמתחת לקדירה בשבת, לא יכסה את הקדירה בשמיכות כדי לשמור על חום התבשיל, ואף אם היה בדעתו מתחלה להטמין, גזרה שמא ירתיח את התבשיל שהוא צונן, כדי להטמינו אחר שנתחמם.

אף על¹¹ פי שאין טומנין בשבת אפילו בדבר שאינו מוסיף הבל, מכל מקום מותר להטמין מבעוד יום¹² קדירה ובה תבשיל, לשם שמירת חומו, כגון על ידי עטיפתה בכרים או בשמיכות, ומותר להטמין מבעוד יום אפילו אם הקדירה עומדת על גבי קדירה אחרת שהיא רותחת, אם אמנם אינה על גבי האש¹³.

איסור הטמנה, אינו אלא על ידי כיסוי הקדירה מכל צדדיה. אבל אם אינו מכסה אותה מכל צדדיה, אין כאן משום הטמנה ומותר לעשות כן אפילו בשבת עצמה, אם אמנם התבשיל כבר מבושל כל צורכו. וכמו כן אין איסור הטמנה אלא אם כן יגע הכיסוי (כגון השמיכות) בכל צידי הקדירה. עמו שיבואר להלן.

קדירה שהיתה מכוסה בשמיכות וכדו' מלפני שבת, מותר לגלותה ולשוב לכסותה, וגם אם נתגלתה מאליה, מותר לשוב ולכסותה, ואפילו לכסותה בשמיכות אחרות חמות יותר, וגם ליתן עליה שמיכות נוספות, מותר, מפני שהיתה מוטמנת מכבר. ולא התירו כל זה אלא בתבשיל שכבר נתבשל כל צורכו, והוא מטמינו באופן שאינו מוסיף חום אלא רק שומר עליו.

איסור הטמנה הוא רק כאשר האוכל נמצא בכלי שבו הוא התבשל, אבל מותר להעביר תבשיל מכלי ראשון לכלי שני ולהטמינו בו, אפילו מכל הצדדים, אפילו בשבת, בדבר שאינו מוסיף חום, כלומר לכסות כלי שני זה בשמיכות וכדו'. ולכן, אם כבתה האש והוא חושש שהתבשיל שהיה על הכיריים יצטנן יתר על המידה – הרי הוא רשאי להעביר אותו לכלי אחר, ואותו יכסה בשמיכות כדי לשמור על חום התבשיל.

מותר למלאות בשבת בקבוק טרמוס במים חמים מכלי ראשון, ובלבד שהבקבוק יהיה יבש לגמרי לפני שממלאים אותו, ודין הטרמוס עצמו כדין כלי שני.

כמבואר איסור הטמנה, אינו אלא על ידי כיסוי הקדירה או קופסת השימורים מכל צדדיה. אבל אם אינו מכסה אותה מכל צדדיה, אין כאן משום הטמנה ומותר לעשות

¹¹ שו"ע ונו"כ רנ"א

¹² ואם קבלו הקהל את השבת, אין עוד לכסות את הקדירה, סי' רס"א ס"ד ובמ"ב ס"ק כח, אבל אשה שהדליקה נרות שבת מותר לה עוד להטמין, אם הציבור טרם קבל את השבת

¹³ שו"ע ונו"כ רנ"ב ובמ"ב ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

כן אפילו בשבת עצמה, אם אמנם התבשיל כבר מבושל כל צורכו. ולכן מותר לכסות במגבת וכדו' את המכסה בלבד של הקדירה, אפילו אם היא עומדת על גבי האש, אם אמנם התבשיל שבה כבר מבושל כל צורכו.

וכמו כן אין איסור הטמנה אלא אם כן יגע הכיסוי (כגון השמיכות) בכל צידי הקדירה. ולכן, אם יכסה את הקדירה, אפילו עומדת על גבי האש, במכסה שהנו רחב ממנה, ויכסה אותה באופן שהשמיכות לא תגענה בכל צידי הקדירה, לא יהיה כאן משום איסור הטמנה, אפילו יעשה כן בשבת עצמה, ומותר לעשות כן אם אמנם התבשיל כבר מבושל כל צורכו.

לכן מותר להכניס מבעוד יום את הקדירות לתוך ארגז פח המיוחד לכך, הסגור מכל הצדדים ועומד על גבי האש, כדי לשמור על חום התבשיל. ואם הוציא את הקדירה מן הפח בשבת, גם מותר להחזירה והוא שיקפיד על דיני החזרה.

הטמנה בדברים אלו אינה מצוייה בינינו כלל, מלבד הטמנה בקדירה העומדת על האש, ומכסה אותה בבגד, שכיון שמוסיף הבל חום האש, דינו כדין הטמנה בדבר המוסיף הבל, כפי שנתבאר לעיל שם.

ב. טומנין בגיזי צמר ובציפי צמר ובלשונות של ארגמן

ובמוכיז ואין מטלטלין אותן

עוד התבאר שם דף מד. שדבר¹⁴ שכשלעצמו מותר לטלטלו בשבת, כאשר הוא משמש בסיס למוקצה, כגון שהניח דבר מוקצה עליו או תלה בו דבר מוקצה לפני שבת, הרי הוא מקבל את כל הדינים של המוקצה, ואסור לטלטלו במשך כל השבת, כמו המוקצה עצמו, אפילו לאחר שהוסר ממנו המוקצה וזהו "בסיס לדבר באסור".

ושם דף מה. התבאר שאין הבסיס נאסר בטלטול אלא אם הניח את המוקצה על הדבר המותר מכיון שהוא רוצה שהדבר המותר ישמש את המוקצה, כמו שולחן שהניח עליו פמוטות. אבל אם המוקצה משמש את הדבר המותר, כמו אבן שהניחה על על דפי נייר לבל יתפזרו ברוח, מותר לטלטל את הדבר המותר

¹⁴ שמירת שבת כהלכתה פרק ב סעיף מה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

מוכין, של צמר גפן לא מעובד, ותלישי צמר רך של בהמה וגרירת בגדים בלויים, שהרי הם מוקצה, אם טמן בהם קדירה בערב שבת בדרך מקרה, על אף שאסור לטלטל מנער את כיסוי הקדירה הן נופלות, שאין זה טלטול אלא מצדו. ואין הקדירה בסיס להם שהרי הם משמשים את הקדירה.

ואם יחדן מע"ש להטמנה לעולם ואפילו היה היחוד רק במחשבה בעלמא לא בפה או שכבר טמן בהם בשבת הקודמת, מותר לטלטלן.

ומטעם זה קדירה שהיא כלי שמלאכתו לאיסור, אם נמצאים בה אוכלין, מותר לטלטלה גם ללא כל צורך, מכיון שהיא בטלה לגבי האוכלין.

י"א שהטעם שהקדירה אינה בסיס למוכין הוא משום שהניחם על הקדירה על מנת ליטלה משם בשבת ומכיון שאין דעתו שיהיהו שם כל השבת אינה בסיס. ובמקום הפסד יש להקל ולסמוך על דעת המקילים גם אם הניח את המוקצה על הדבר המותר על דעת להשאירו שם כל בין השמשות, אלא שכוונתו היתה שהוא ינערו במשך השבת או שנכרי יקחהו משם.

ג. דאי תנא אמת המים משום דקביעא אבל נברכת הנובסין

דלא קביעא אימא לא

לא יביא אמת המים¹⁵, קבועה¹⁶ בסמוך לכותל חבירו אלא א"כ הרחיק כנזכר. ויש אומרים¹⁷ שאפילו לא היו המים קבועים שם תמיד כגון צנור השופכת מים מביתו לחוץ, אפילו הכי צריך להרחיקו, אולם במי רגלים לכולי עלמא אסור

דף יט:

ד. המבריד את הגפן בארץ אם אין על גבה עפר שלשה

טפחים לא יביא זרע עליה ... אבל זורע את הצדדין אילך

ואילך

¹⁵ שתי הדעות רמ"א שם י

¹⁶ נ"י ריש פ' הנ"ל והמגיד פ"ט משכנים

¹⁷ מרדכי ריש פ' לא יחפור

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרך היומי

מסנת בבא בתרא

יש איסור¹⁸ הרכבה אפילו תחת הקרקע כגון זמורת הגפן שהבריכה תחת הקרקע, כלומר שכפפה¹⁹ והכניסה כולה לתוך האדמה ואין ראשה נראית לא במקום שהכנים ולא במקום אחר אף על פי שעוברת ההרכבה ששה טפחים מהשרשים אסור לזרוע עליה ירק, אם אין על גבה ג' טפחים עפר, והוי כלאי הכרם²⁰ כיון שהירק מסכך על גבי הגפן²¹ ומותר לזרוע בצדה, אפי' בסמוך ממש ואין לחוש משום כלאי הכרם ולא משום הרכבה, שאין שייך הרכבה אלא בזרוע על הגפן ממש בזמן שאין שם עפר ג' טפחים, לפי ששרשי הזרעים יורדים כנגדן ונכנסין בתוך הגפן²², אבל בצדדים הזרעים יורדים כנגדם ואין הולכים לצדדים לתוך הגפן.

ואם יש על גבה עפר ג' טפחים, אז מותר גם על גבה, ושוב אין זה נקרא מסכך²³, ואין כאן חשש לא משום כלאי הכרם ולא משום הרכבה.

ואפילו הבריכה בתוך הדלעת שיבשה²⁴ ונעשת כצינור, או בתוך שהשרשין עוברין צינור של חרס והם מפסיקין, אם היה העפר על גבה שלשה טפחים או יותר הרי זה מותר לזרוע על גבה, ואם היה על גבה פחות מזה אסור לזרוע על גבה, ומותר לזרוע בצדה כנזכר.

¹⁸ רמב"ם הלכות כלאים פרק ו הלכה ז שו"ע ונו"כ יו"ד רצה ד

¹⁹ עיין דרך אמונה שם לו

²⁰ ומקדש ואפי' להסוברים דהאיסור משום הרכבה מ"מ מקדש דכיון דשב לאיסור הרכבה שב ג"כ לאיסור כה"כ ויש להסתפק אם נאסר מיד בהשרשה או דוקא כשיגיעו השרשים של הזרוע תוך הזמורה או שצריך שיוסיפו מאתיים. דרך אמונה מב

²¹ חזו"א סי' י"ג סק"י וכ"כ רדב"ז ודלא כר"י קורקוס שגם דעת רבנו משום הרכבה וכן ברבנו גרשום כ"ב י"ט ב' מפרש משום כה"כ ולא משום הרכבה וכ"נ בפ"י הר"י בן מלכי צדק.

²² כתב ביראים מצוה שפ"ט דזה דוקא בחטה דלא ינקא אלא כנגדה אבל שאר זרעים צריך להרחיק גם מהצדדין ולא נראה כן מסתימת הפוסקים שלא הזכירו חטה רק זרעים.

²³ דעת הגר"א דמסכך אין בזה איסור כיון שמכוסה בעפר רק משום שהשרשים נוגעין בגפן דדרך שרשים שגדלים עד עומק ג"ט ולכן הוי כלאי הכרם ועיין חזו"א שם וסי' ב' סק"ו

²⁴ שאם אינה יבשה אף על פי שתלשה מהקרקע יש בו איסור משום הרכבת אילן בירק שנותן הזמורה תוך הדלעת ומתחברת ואף על פי שהיא עמוקה ג"ט אסור להרכיב בה כנ"ל פ"א סקכ"ז אבל אם יבשה אין בה לחלוחית ואין כאן הרכבה. דרך אמונה שם לח מת"ט וחזו"א סי' ב' סק"ז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרך היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

העביר דרך צינור של מתכת²⁵ כגון אבר א"צ עפר על גבה ג"ט שאין השרשים עוברין ואם היתה של עץ דינה כשל חרס²⁶. ויש חולקין²⁷.

דעת הרבה ראשונים²⁸ שהאיסור הנזכר משום הרכבה דכיון שהשרשים נכנסין לתוך הגפן הוי הרכבה מיהו דוקא בגפן שהיא רכה נכנסין השרשים אבל בשאר אילנות אין השרשים נכנסין לתוכן ומותר²⁹. וכ"ש שמותר לנטוע אילן בצד הגפן אף שהשרשים מתרכבים בגפן³⁰. וכ"ש שמותר לנטוע אילן אצל אילן וכן מותר לזרוע כל מיני זרעים אצל אילנות ואין בו משום כלאים רק בגפן.

ה. לא ישתין אדם מים בצד כותלו של חבירו אלא אם כן הרחיק ממנו ג' טפחים בד"א כותל לבנים אבל כותל אננים בכדי שלא יזיק וכמה טפח ושל צונמא מותר

לא ישתין אדם³¹ בצד כותל חבירו, אם הוא של לבנים שהם של טיט יבש, אלא אם כן הרחיק ממנו שלשה טפחים. ואם היה כותל אננים, די בהרחקת טפח³². ואם היו האננים בנויים על גבי סלע³³ ולא על הקרקע, משתין בצדו בלא הרחקה. שקשין הם ואין מי רגלים מזיק להם³⁴.

²⁵ ירושלמי ור"ש וצ"ע אם מ"מ צריך ג' אצבעות כמו בסלע ובכרישה יו"ד סי' רצ"ה סק"א נראה שא"צ טור יו"ד סי' רצ"ה ורדב"ז וש"ך

²⁷ פרישה וברכי יוסף ביו"ד שם ותוספות הדשים ברפ"ז ובמשנה ראשונה שם כתב דזה תלוי במחלוקת הראשונים אם עציץ של עץ צריך נקיבה וכ"כ רש"י בהגהותיו שם ודבריהם נכונים

²⁸ הר"ש והרא"ש והטור ורבנו ירוחם נכ"א ח"א ותוס' בב"ב י"ט ורמב"ן ורשב"א וריטב"א ור"ן ומאירי והגהות הרא"ש ותוס' רי"ד ורבנו יונה בעליות שם וכ"ה ביו"ד סי' רצ"ה ועי' במאירי שבת פ"ה א' שהביא בשם גדולי הדור שאין זה מרכיב ממש אלא כעין מרכיב מדרבנן ולכן לא נזרו על הצדדין ובקריית ספר להמב"ש כתב דבארץ הוא מה"ת אבל בדלעת או בסלון הוא רק מדרבנן

²⁹ חזו"א דיני כלאים אות ל"ו

³⁰ שם אות ל"ב

³¹ שו"ע ונו"כ הו"מ קנה ו

³² אולם צריך הרחקה משום שמרופף וממוטט את הקרקע, כמבואר בנתה"מ שם יט

³³ משום שהמים אינן יכולים לקלקל את היסודות של הכותל, כיון שהוא בנוי על גבי סלע,

³⁴ לכאורה נראה דוקא משתין בצידו קאמר, אבל בגומא של מי רגלים בצידו אפילו בכה"ג אסור. אבל הבי' [סעיף ט'] כתב, דס"ל להטור [שם] דלדעת הרמב"ם אפילו בגומא אין צריך הרחקה בצחיה סלע. סמ"ע שם כב

תרומות והנצחות | בנק הדואר | ה"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

ומרחיקין הגומא³⁵ שמתקבץ בה מי רגלים מן הכותל אפילו של אבנים³⁶, ג' טפחים, מפני שהמי רגלים ממסמסין את הלבנים. ובגומא של מי רגלים אף על פי שמרחיק שלשה טפחים צריך גם כן לסוד את הכותל בסיד, לכו"ע מפני שמי רגלים הם חזקים ומפסידין, ואפילו בלא גומא אסור לשפוך מי רגלים סמוך לכותל של לבנים פחות משלשה טפחים שמפסיד, ובשל אבנים י"א טפה³⁷, וי"א³⁸ שלושה טפחים, איך אין צריך לסייד³⁹.

ו. ריק אינו ממעט בחלון ... דבר שהוא מקבל טומאה אינו חוצץ בפני הטומאה שנילש במי פירות

כשם שבאהל⁴⁰ להביא הטומאה ולחצוץ בפני הטומאה הוה בפותח טפה, כמו כן להביא טומאה מבית לבית דרך נקב צריך חלון פותח טפה להוציא הטומאה, והיינו אם יש טומאה בבית זה ויש חלון בכותל בפותח טפה ה"ז מוציאה את הטומאה לבית השני וכל מה שבחלון נטמא, אבל בפחות מטפה אין הטומאה יוצאה למקום אחר ואף לא למקום הנקב דכסתומה היא.

אך בטפה זה לאו כללא הוא דבזה אין השיעור טפה רק בחלון העשוי לתשמיש, אבל חלון העשוי לאורה הוי פחות מטפה, ושיעורו מלא מקדה.

חלון תשמיש⁴¹ שסתמה כולה או סתמה עד שנשאר בה פחות מטפה⁴² אם בדבר החוצץ בפני הטומאה סתם, ה"ז חוצץ והוא שיהיה דבר שאין דעתו לפנותו.

לפיכך אם סתם החלון או מיעטו באוכלין שאינן מוכשרין, כגון לחם שנילוש במי פירות, אינן חוצצין שאע"פ שאין מקבלין טומאה והרי הן מהורין דעתו

³⁵ רמ"א שם ה

³⁶ ודוקא בהשתנה בעלמא אמרינן דאין צריך להרחיק בכותל של אבנים אלא טפה. סמ"ע שם כא

³⁷ נתיח"מ שם יט בדעת המחבר

³⁸ רמ"א שם עיין נתיח"מ כ

³⁹ סמ"ע כא

⁴⁰ ערוך השולחן העתיד הלכות טומאת מת סימן כח סעיף א – ב

⁴¹ רמב"ם הלכות טומאת מת פרק טו הלכה א

⁴² ועיין בהשגות הראב"ד ובמרכבת המשנה באם יש מת שלם בבית

תרומות והנצחות | בנק הדואר | ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

לפנותן. ובמה יתבטל הלא מהרה תפתח, ואין חילוק אם דעתו לפנותו מיד או לאחר זמן⁴³.

היו סרוחין הרי אלו חוצצין, שכל אין דעתו לפנותו חוצץ. וכן תבן סרוח חוצץ ושאינו סרוח אינו חוצץ מפני שדעתו לפנותו.

ואם היה דבר המקבל טומאה אינו חוצץ.

**ז. קופה מלאה תבן וחבית מלאה גרוגרות המונחים בחלון
רואין כל שאילו ינטלו ויכולין תבן וגרוגרות לעמוד בפני
עצמן חוצצין ואם לאו אין חוצצין ... בסריא ... דאית
ביה קוצי ... כמתונא ... בשהתריפו**

חבית שגבה כלפי הטומאה והיא של חרס היא עצמה הוה חציצה, שאין כלי חרס מטמא מגבו ואם היא של מתכת או שפי החבית כלפי הטומאה שהרי החבית טמאה, והיא⁴⁴ מלאה גרוגרות סרוחין שאינן מוכשרין ולא ראויין לאכילה, ומונחת בחלון, וכן קופה שהיא מלאה תבן סרוח שאינו ראוי לא למאכל בהמה ולא לטיט ולא להסקה, ומונחת בחלון, אם יכולין הגרוגרות והתבן לעמוד בפני עצמן כשינטל הכלי שהן בו, הרי אלו חוצצין⁴⁵, ואם לאו אינן חוצצין.

כל אלו ממעטין בחלון שהרי אינן מקבלין טומאה ואין דעתו לפנותן מפני שאינן ראויין למלאכה.

⁴³ ערוך השולחן העתיד שם סימן כט סעיף ו

⁴⁴ רמב"ם שם הלכה ב ערוך השולחן העתיד שם סעיף ה

⁴⁵ דכך הוא הדין דכל דבר החוצץ צריך לעמוד בפני עצמו דאל"כ הוה סתימת עראי, ועוד דא"כ הוה העמדה על ידי דבר המקבל טומאה. ערוך השולחן העתיד שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

